

Syftet med nätverket Renare Mark är att vara ett "Forum för att främja utvecklingen inom efterbehandling av föroreningar i mark och vatten".

Målet är att skapa en ökad kontakt mellan olika grupper i samhället som berörs av problematiken, diskutera aktuella frågor och samarbeta med nordiska och europeiska nätverk i seminarier och workshops i syfte att främja utvecklingen inom efterbehandlingen.

Styrelsen informerar

- Nätverkets vårmötet planeras till den 1-2 april 2003 med temat "Återanvändning av förorenad mark."
Plats: Frösundavik i Solna.
- Ulf Qvarfort har avsagt sig sin plats i styrelsen pga för hög arbetsbelastning. Han ersätts resten av mandatperioden av en suppleant, Karin Axelström, SGI.

Nätverket Renare Marks nyhetsbrev distribueras till samtliga medlemmar i nätverket via e-post. Nätverket är öppet för alla intresserade. Enskilt medlemskap kan tecknas av alla, för företag finns korporativt medlemskap. Mer information finns på nätverkets hemsida eller kan fås genom att skicka e-post till nätverket.
Bidrag till Nyhetsbrevet tas gärna emot.

Redaktion:

Krister Honkonen 031- 61 26 88
krister.honkonen@miljo.goteborg.se
Ingegerd Ask 08 - 695 6667
ingegerd.ask@sweco.se
Thomas Liljedahl 090 - 786 5464
thomas.liljedahl@chem.umu.se

Ansvarig utgivare:

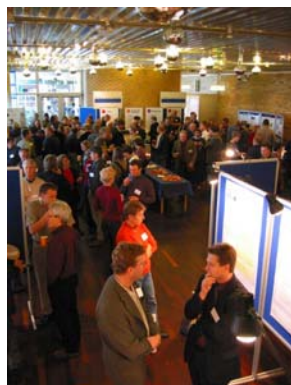
Ordförande
Lisa Ledskog 013 - 21 45 68
lisa.ledskog@soilrem.se

Nätverket Renare Mark
c/o Statens Geotekniska Institut
581 93 LINKÖPING
info@renaremark.nu
http://www.renaremark.nu

Rapport från en av deltagarna vid höstmötet i Umeå...

För tredje gången samlade Nätverket Renare Mark oss som har intresse för förorenad mark. Denna gång gästade vi Umeå och trots prat om långa avstånd samlades fler än någonsin på detta höstmöte – ca 230 stycken. Mötets fokus låg på åtgärdsfasen i efterbehandlingsprojekt.

Första dagen avhandlades bl a upphandling av markentreprenader. Erik Bäcklund, Eko Tec, belyste mycket bra hur det kan skilja på "uppskattad föroreningsvolym" och uppgrävd, konstaterad föroreningsvolym. Praktisk erfarenhet är ännu en bristvara bland både konsulter, uppdragsgivare och beslutsfattare, men det är en av få nackdelar i en ung bransch.

Det var även bra att få höra att efterbehandling genomförs i stor skala inom gruvbranschen. Manfred Lindwall presenterade Bolidens efterbehandlingsprogram där det framgick att de gjorde en hel del för att själva uppfylla miljödelen med 50 åtgärdade projekt innan år 2005. Många föredragshållare kom med intressanta presentationer och sammansättningen under dagen bör ha innehållit något för varje åhörare.

Kvällen ägnades åt en buffé och fortsatta diskussioner som endast avbröts när den lokala manskören kom och framförde stämmingsfulla sånger.

Den andra dagen pratades i huvudsak teknikutveckling, och olika efterbehandlingstekniker visades upp. Dagens pedagogiska insats stod Kjell Färnkvist för med ämnet "Jämförande verktygslära" där skillnaderna på Naturvårdsverkets olika rapporter och hur de ska användas gjordes tydliga på ett konkret sätt.

Tack till MCN som var värd för mötet och genomförde logistiken med föredragshållare och 230 åhörare på ett bra sätt. Väl mött på nästa Renare Mark möte!

Miljöringens temamöte om förorenade sediment

Norges motsvarighet till Renare Mark, Miljöringen, anordnade 7-8 november ett två dagars temamöte i Trondheim om förorenade sediment. Ett stort intresse syntes bland de ca 150 deltagarna. Den viktigaste och mest diskuterade ämnesgruppen var PCB.

Dag 2 ägnades till stora delar åt SFT:s (Statens forurensningstilsyn) fyra pilotprojekt. De flesta är i projekteringsstadiet eller precis i startskedet. Olika lösningar studerades bl a stabilisering av förorenade sediment, som sedan ska användas som utfyllnad av hamnområdet i Trondheim. I Sandefjord samlas de förorenade massorna i en djuphåla. Mer info: www.miljoringen.no

...och från en av arrangörerna

Höstens möte blev välbesökt och en stor framgång för alla inblandade. Som arrangör är vi givetvis mycket tacksamma för alla positiva omdömen som vi fått motta. Mötet var fokuserat runt teman upphandling och entreprenadformer samt teknik och teknikutveckling.

Målinriktade entreprenadformer och så kallad partnering i anbud togs upp. Motivet är att saneringsarbeten till sin karaktär är svåra att planlägga jämfört med andra anläggningsarbeten. Dag två fortsatte med ett flertal exempel på tekniska lösningar.

Det stora intresset visar med all önskvärd tydlighet hur Renare Marks initiativ uppfyller stora behov för kompetensutveckling och kontaktskapande i en ung bransch!

Aulan

DET HÄNDER I EUROPA

NICOLE:s (Network for Industrial Land in Europe) möte om markföreningar i Öststaterna

NICOLE behandlade på sin senaste workshop i Budapest i början av november de forna öststaternas problem och därtill ekonomiska och finansiella aspekter på sanering. Det finns stora problem i dessa länder – med industrier och främmande ockupationsmakt som inte visat miljöhänsyn. Markförhållandena innebär också att föreningarna ofta spritt sig över stora ytor och till stora djup. De ekonomiska konsekvenserna är i dag omöjliga att bedöma och är en stor riskfaktor in dessa länders ekonomi. Nästa workshop hålls i Barcelona **13-14 mars** nästa år och behandlar markföreningar i ett uthålligt samhälle – det kan bli riktigt intressant! Mer info: www.nicole.org

”Risk Management” - CLARINET-rapporterna är klara!

Slutrapporterna från EU-nätverket CLARINET finns nu på nätet, på www.clarinet.at CLARINET har tillsammans med NICOLE arbetat för en gemensam syn på hantering av markföreningar i Europa och arbetet har resulterat i ett antal rapporter vari man betonar vikten av att åtgärderna ska vara riskbaserade.

Riskbedömningsmodeller -en jämförelse mellan olika länder

I två aktuella utredningar jämförs olika europeiska länders riskbedömningsmodeller – och det har konstaterats att resultaten kan variera avsevärt beroende på vilken modell man väljer (i vissa fall mer än på indata!). Anledningen är främst att de olika modellerna konstruerats på olika sätt och därmed i varierande grad adderar de inbyggda säkerhetsfaktorerna. Ett annat skäl är att modellerna inte alltid är avsedda för det de används till. Det ena projektet, EuroRisk i NICOLE:s regi, handläggs av Arcadis i England och kommer att presenteras på ConSoil-konferensen i Gent i vår. Det andra projektet leds från Holland av Frans Swartjes vid universitetet i Eindhoven. Ännu finns inget publicerat från projektet då delresultaten inte får spridas enligt avtal.

J&W byter namn till WSP

WSP Group plc med säte i London, förvärvade under år 2001 J&W. WSP som erbjuder kvalificerade konsulttjänster för samhälle och miljö har kontor i 24 länder i fyra världsdelar. Som en följd av detta bytte J&W Energi och Miljö den 8:e november namn till WSP Environmental, ett globalt bolag med samlad miljökonsultverksamhet som leds från kontor i Europa, USA och Afrika.

Ny rapport från Arbetsmiljöverket!

Rapport nr H359.

”Marksanering - om hälsa och säkerhet vid arbete i förorenade områden”.

I skriften finns information om risker vid arbeten i förorenade områden, hur de kan förebyggas samt koppling till gällande lagstiftning. Mer info:

www.av.se

Kalendarium

Nora kommun inbjuder till en temadag om förorenad mark den 5 december. Program: www.renaremark.nu

Transportforum 8-9 januari 2003, har en session (nr. 21) om "Förorenad mark i infrastrukturen - risker, problem och lösningar". Info: www.vti.se

Coldrem-symposium annonseras till 14-15 januari 2003 i Lund. Temat är "Interactive research on soil remediation". Info: www.biotek.lu.se/coldrem

Centrum för kunskapsutveckling anordnar konferens om förorenad mark 4-5 februari 2003 i Stockholm. Info: www.renaremark.nu

ATV:s vintermöte är planerat till den 4-5 mars 2003. Mer info: www.atv-jord-grundvand.dk

Renare Marks vårmöte 1-2 april 2003 i Frösundavik, Solna. Tema: Återanvändning av förorenad mark. Mer info kommer på hemsidan!

8th International FZK/ TNO conference (ConSoil) on Contaminated Soil in Gent, Belgium. May 12 - 16, 2003 Info: www.consoil.de